

INSTRUCȚIUNI nr. 507 din 7 august 2003

de aplicare a Normelor privind organizarea, funcționarea și finanțarea unităților de asistență medico-sociale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2003

EMITENT: MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
Nr. 1 din 28 iulie 2003
MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR
Nr. 507 din 7 august 2003

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 599 din 22 august 2003

Data intrării în vigoare : 22 august 2003

Având în vedere prevederile art. 5 și 5¹ din Ordonanța Guvernului nr. 70/2002 privind administrarea unităților sanitare publice de interes județean și local, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 10 din Normele privind organizarea, funcționarea și finanțarea unităților de asistență medico-sociale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2003,

în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 743/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății și ale art. 9 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Administrației și Internelor,

ministrul sănătății și ministrul administrației și internelor emit următoarele instrucțiuni:

ART. 1

(1) Beneficiarii serviciilor acordate în unitățile de asistență medico-sociale sunt persoane cu afecțiuni cronice care necesită permanent sau temporar supraveghere, asistare, îngrijire, tratament și care, din cauza unor motive de natură economică, fizică, psihică sau socială, nu au posibilitatea să își asigure nevoile sociale, să își dezvolte propriile capacități și competente pentru integrare socială.

(2) Internarea în unitățile de asistență medico-sociale este recomandată de către unități sanitare cu paturi și este condiționată de evaluarea medico-socială prealabilă, efectuată în conformitate cu grila de evaluare medico-socială aprobată prin reglementările comune ale Ministerului Sănătății și ale Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

ART. 2

(1) Evaluarea medico-socială a persoanelor cu nevoi medico-sociale se face în unități sanitare cu paturi de către personalul medico-sanitar al acestor unități și, respectiv, de către serviciul public de asistență socială din cadrul unităților administrativ-teritoriale în care își au domiciliul persoanele respective.

(2) Internarea în unitățile sanitare cu paturi în vederea evaluării medicale se efectuează în conformitate cu reglementările legale în vigoare privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate.

(3) Internarea în unități de asistență medico-sociale a persoanelor prevăzute la alin. (1) este efectuată cu avizul conducătorilor acestor unități, în limita locurilor disponibile și a resurselor financiare.

ART. 3

(1) Unitățile de asistență medico-sociale asigură servicii medicale, servicii de îngrijire și servicii sociale.

(2) Asigurarea continuității asistenței medicale în unitățile de asistență medico-socială se asigură prin linie de gardă sau prin chemări de la domiciliu, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

(3) Serviciile medicale și de îngrijire asigurate în unitățile de asistență medico-socială sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentele instrucțiuni, la acestea fiind adăugate serviciile recomandate la externarea din unitățile sanitare cu paturi, cuprinse în biletele de ieșire, scrisori medicale, planuri de recuperare și altele asemenea.

(4) Serviciile sociale de care pot beneficia persoanele internate în unitățile de asistență medico-socială sunt următoarele:

- a) asigurarea unui nivel maxim posibil de autonomie și siguranță;
- b) asigurarea unor condiții de îngrijire care să respecte identitatea, integritatea și demnitatea;
- c) asigurarea menținerii capacităților fizice și intelectuale;
- d) asigurarea consilierii și informării atât a asistaților, cât și a familiilor acestora privind problematica socială (probleme familiale, psihologice și altele asemenea);
- e) intervenții pentru prevenirea și combaterea instituționalizării prelungite;
- f) stimularea participării la viața socială;
- g) facilitarea și încurajarea legăturilor interumane, inclusiv cu familiile proprii;
- h) organizarea de activități psihosociale și culturale;
- i) identificarea mediilor în care poate fi integrată persoana internată timp îndelungat.

(5) Serviciile sociale prevăzute la alin. (3) sunt asigurate de personal specializat, angajat al unităților de asistență medico-socială sau al serviciilor publice locale de asistență socială.

ART. 4

(1) Încadrarea cu personal medico-sanitar și auxiliar a unităților de asistență medico-socială va fi efectuată în conformitate cu următorul normativ:

- a) un medic la 25-30 de paturi;
- b) un cadru sanitar mediu la 15-20 de paturi/tura;
- c) o infirmiera la 8-12 paturi/tura;
- d) o îngrijitoare pentru 200 mp.

(2) În unitățile de asistență medico-socială care nu au medici proprii angajați, serviciile medicale necesare pot fi asigurate prin contractarea acestora cu furnizori publici sau privați.

ART. 5

Unitățile de asistență medico-socială pot funcționa și în regim de spitalizare de zi, furnizând atât servicii medicale, cât și servicii sociale.

ART. 6

Atribuțiile medicilor angajați ai unităților de asistență medico-socială sunt următoarele:

- a) organizează și răspund de activitatea de asistență medicală acordată persoanelor internate pe care le au în îngrijire;
- b) examinează la internare și, după caz, la externare fiecare persoana internată pe care o au în îngrijire;
- c) întocmesc foile de observație ale persoanelor internate pe care le au în îngrijire, asigură înscrierea tratamentului și a evoluției bolii, precum și păstrarea documentelor medicale (foi de observație, buletine de analize, bilete de ieșire și altele asemenea);

d) instituie sau urmăresc, după caz, aplicarea tratamentelor medicale și a regimurilor dietetice, supraveghează tratamentele medicale efectuate de cadrele medii sanitare, iar la nevoie le efectuează personal;

e) asigura respectarea recomandărilor cuprinse în bilete de ieșire, scrisori medicale, planuri de recuperare și altele asemenea pentru persoanele internate pe care le au în îngrijire;

f) trimite la spital cazurile care necesită îngrijire spitalicească, asigurând asistența medicală în timpul transportului;

g) controlează calitatea alimentației pregătite înainte de servirea meselor principale, refuză servirea felurilor de mâncare necorespunzătoare din punct de vedere dietetic și igienico-sanitar, consemnând observațiile în condica blocului alimentar;

h) confirmă decesul, consemnează această situație în foile de observație și dispune transportarea cadavrelor la morga după două ore de la deces;

i) participă la efectuarea de autopsii și la confruntări anatomoclinice privind persoanele internate pe care le-au avut în îngrijire;

j) asigura instruirea proprie și a personalului din subordine în probleme privind cunoașterea reglementărilor din domeniul medico-sanitar;

k) controlează zilnic prezenta la serviciu, ținuta și comportamentul personalului din subordine;

l) controlează, îndrumă și răspund de aplicarea normelor de igienă și sănătate publică și a normelor de protecția muncii;

m) selectează persoanele care pot fi cuprinse în acțiuni de imunizare activă și stabilesc contraindicatiile medicale;

n) efectuează ancheta epidemiologică preliminară în cazul apariției unor focare de boli transmisibile;

o) răspund de păstrarea, prescrierea și evidența substanțelor stupefiante;

p) răspund de utilizarea corectă a aparaturii medicale și a instrumentarului unităților;

q) participă la analizele periodice ale activității unităților de asistență medico-socială și la elaborarea de către conducerile acestora a raporturilor și a materialelor informative;

r) informează conducerile unităților asupra aspectelor deosebite privind supravegherea și îngrijirea persoanelor internate;

s) răspund de aplicarea regulamentelor de organizare și funcționare și a măsurilor dispuse de conducerile unităților;

t) îndeplinesc orice alte atribuții stabilite de conducerile unităților.

ART. 7

Atribuțiile asistentilor medicali angajați ai unităților de asistență medico-socială sunt următoarele:

a) își desfășoară activitatea în mod responsabil, în conformitate cu reglementările profesionale și cu cerințele postului;

b) preiau persoanele nou-internate și acționează pentru acomodarea acestora la condițiile de cazare și de respectare a regulamentelor de organizare și funcționare a unităților;

c) acordă primul ajutor și cheamă medicul în situații de urgență;

d) participă la examinarea de către medici a persoanelor internate, informându-i asupra stării și evoluției acestora, și execută indicațiile medicilor cu privire la efectuarea tratamentului și a analizelor medicale, la regimul alimentar și la igiena persoanelor respective;

e) identifică problemele privind îngrijirea persoanelor internate, stabilesc prioritățile, elaborează și îndeplinesc planurile de îngrijire și evaluează rezultatele obținute;

f) recolteaza produse biologice pentru analizele de laborator, în conformitate cu prescripțiile medicilor;

g) răspund de îngrijirea persoanelor supravegheate și urmăresc efectuarea de către infirmiere a toaletei acestora, schimbarea lenjeriei de corp și de pat, asigurarea condițiilor pentru satisfacerea nevoilor fiziologice, schimbarea poziției și altele asemenea;

h) supraveghează și asigura alimentarea persoanelor dependente și supraveghează distribuirea alimentației în conformitate cu prescripțiile cuprinse în foile de observatie;

i) administrează personal medicatia, efectuează tratamentele, imunizarile, testările biologice și altele asemenea, în conformitate cu prescripțiile medicale;

j) pregătesc materialele sanitare și instrumentarul medical pentru sterilizare;

k) cunosc și aplica normele de securitate, manipulare și descărcare a substanțelor stupefiante, precum și a medicamentelor cu regim special;

l) participa la acordarea îngrijirilor paliative;

m) se integreaza în graficul pe ture stabilit de conducerile unităților și efectuează verbal și în scris preluarea și predarea fiecărei persoane internate și a serviciului în cadrul raportului de tura;

n) în caz de deces al persoanelor internate inventariaza obiectele personale ale acestora și organizează transportul cadavrelor la morga;

o) utilizează și păstrează în bune condiții echipamentele și instrumentarul din dotare, supraveghează colectarea materialelor și instrumentarului de unica folosinta utilizat și urmăresc colectarea acestora în vederea distrugerii;

p) utilizează echipamentul de protecție prevăzut de regulamentele de organizare și funcționare a unităților, schimbându-l ori de câte ori este nevoie;

r) respecta reglementările în vigoare referitoare la prevenirea, controlul și combaterea infecțiilor nosocomiale;

s) respecta secretul profesional și codul de etica al asistentului medical;

t) supraveghează și coordonează activitățile desfășurate de personalul din subordine;

u) colaborează cu asistentii medicali comunitari care își desfășoară activitatea în teritoriul în care funcționează unități de asistenta medico-sociale;

v) îndeplinesc orice alte atribuții stabilite de conducerile unităților.

ART. 8

Atribuțiile asistentilor sociali angajați ai unităților de asistenta medico-sociale sunt următoarele:

a) elaborează proiecte de intervenție în scopul prevenirii și combaterii instituționalizării pentru fiecare persoana internată;

b) întocmesc documentația necesară pentru internare în cămine pentru persoane varstnice, centre de îngrijire și asistenta și altele asemenea în cazul persoanelor care se transfera în aceste unități;

c) acorda sprijin, după caz, persoanelor internate, în vederea obținerii unor ajutoare bănești, materiale și sociale, pensii și altele asemenea;

d) efectuează investigațiile necesare în cazuri de abandon pentru identificarea aparinătorilor persoanelor abandonate și pregătesc reintegrarea acestora în propria familie sau internarea în cămine pentru persoane varstnice, centre de îngrijire și asistenta și altele asemenea;

e) participa la adoptarea deciziilor privind încadrarea în grupe de probleme a persoanelor care necesita protecție socială și la stabilirea modului de soluționare a problemelor identificate;

f) furnizează persoanelor internate sau apartinatorilor acestora informații privind drepturile de care beneficiază în conformitate cu legislația în vigoare, precum și asupra funcționării unităților de asistență medico-sociale;

g) colaborează cu organizații neguvernamentale, fundații, asociații la realizarea unor programe care se adresează grupurilor tinta de populație din care fac parte persoane internate în unități de asistență medico-sociale;

h) cunosc și aplica reglementările legale în vigoare referitoare la abandon, protecție socială, acordare de ajutoare și altele asemenea;

i) respecta și apara drepturile persoanelor internate;

j) respecta secretul profesional și codul de etică și deontologie profesională.

ART. 9

Atribuțiile infirmierelor angajate în unitățile de asistență medico-sociale sunt următoarele:

a) își desfășoară activitatea numai sub îndrumarea și sub supravegherea asistentilor medicali;

b) pregătesc paturile și schimbă lenjeria persoanelor internate;

c) efectuează sau participa la efectuarea toaletei zilnice a persoanelor internate imobilizate, ori de câte ori este nevoie, cu respectarea normelor de igienă;

d) acorda sprijin persoanelor internate, pentru efectuarea toaletei zilnice;

e) acorda sprijin persoanelor internate, pentru satisfacerea nevoilor fiziologice (plosca, urinar, tavite renale și altele asemenea);

f) asigura curățenia, dezinfectia și păstrarea recipientelor utilizate;

g) ajuta la pregătirea persoanelor internate în vederea examinării;

h) transporta lenjeria de pat și de corp utilizată în containere speciale la spalatorie și aduc lenjeria curată în containere speciale, cu respectarea circuitelor igienice;

i) efectuează dezinfectia zilnică a mobilierului din saloane;

j) pregătesc saloanele pentru dezinfecție ori de câte ori este necesar;

k) efectuează curățenia și dezinfectia carucioarelor, a targilor și a altor obiecte care servesc la deplasarea persoanelor internate;

l) colectează materialele sanitare și instrumentarul de unică folosință utilizat în recipiente speciale și asigura transportul acestora în spațiile amenajate pentru depozitare, în vederea neutralizării;

m) ajuta asistentii medicali și brancardierii la schimbarea poziției persoanelor imobilizate;

n) în situația decesului persoanelor internate, pregătesc cadavrele și participa la transportul acestora la morga;

o) utilizează echipamentul de protecție prevăzut de regulamentele de organizare și funcționare a unităților, schimbându-l ori de câte ori este nevoie;

p) respecta normele igienico-sanitare și de protecția muncii;

q) respecta reglementările în vigoare privind prevenirea, controlul și combaterea infecțiilor nosocomiale;

r) transporta alimentele de la blocurile alimentare în sălile de mese sau în saloane, cu respectarea normelor igienico-sanitare;

s) asigura spalarea veselei și tacamurilor, ordinea și curățenia în oficiile alimentare;

t) asigura păstrarea și utilizarea în bune condiții a inventarului pe care îl au în primire;

u) îndeplinesc orice alte atribuții la solicitarea asistentilor medicali și a medicilor.

ART. 10

(1) Conducerea unității de asistența medico-socială se asigură de către director, care este numit și eliberat din funcție, după caz, prin hotărâre a consiliului local, la propunerea primarului, sau prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, la propunerea președintelui acestuia.

(2) În realizarea atribuțiilor sale directorul este sprijinit de un consiliu consultativ compus din 5 membri desemnați în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (3) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 412/2003 pentru aprobarea Normelor privind organizarea, funcționarea și finanțarea unităților de asistența medico-socială.

(3) Numărul de personal, structura organizatorică și statul de funcții se aproba de către consiliul local, la propunerea primarului, sau, după caz, de către consiliul județean, respectiv de către Consiliul General al Municipiului București, la propunerea președintelui acestuia, în funcție de resursele financiare.

(4) Veniturile proprii ale unităților de asistența medico-socială se constituie din:

a) sume decontate de casele de asigurări de sănătate, pe baza de contracte încheiate cu acestea, pentru finanțarea cheltuielilor de personal aferente medicilor și asistentilor medicali din aceste unități, precum și a cheltuielilor cu medicamentele și materialele sanitare, conform prevederilor contractului-cadru;

b) contribuții personale ale beneficiarilor serviciilor prestate sau ale susținătorilor legali ai acestora, aprobate, în condițiile legii, prin hotărâre a consiliilor locale, județene și a Consiliului General al Municipiului București, după caz;

c) donații, sponsorizări și alte venituri.

ART. 11

Directorul unității de asistența medico-socială îndeplinește, în principal, următoarele atribuții:

a) coordonează întreaga activitate a unității, cu sprijinul consiliului consultativ;

b) stabilește răspunderile și competențele și elaborează fișa postului pentru fiecare angajat;

c) asigură crearea condițiilor necesare desfășurării activității unității;

d) stabilește măsuri pentru protejarea fondurilor gestionate și a patrimoniului și răspunde de administrarea acestora;

e) colaborează permanent cu autoritățile administrației publice locale și centrale, precum și cu organizații neguvernamentale cu preocupări în domeniul asigurării îngrijirilor medico-socială.

ART. 12

(1) Personalul unităților de asistența medico-socială se angajează, după caz, cu contract de muncă pe durată nedeterminată sau determinată ori prin cumul de funcții, în condițiile legii.

(2) Încadrarea și încetarea activității personalului prevăzut la alin. (1) se efectuează prin dispoziție a directorului unității de asistența medico-socială.

ART. 13

(1) În termen de 30 zile de la înființarea unei unități de asistența medico-socială directorul acesteia elaborează regulamentul de organizare

și funcționare, cuprinzând prevederi privind funcționarea unității, atribuțiile, competențele și răspunderile personalului.

(2) Regulamentul de organizare și funcționare a unității de asistența medico-socială este aprobat prin hotărârea de înființare adoptată de consiliul local sau, după caz, de consiliul județean, respectiv de Consiliul General al Municipiului București.

ART. 14

Controlul activității unităților de asistența medico-socială și al calității serviciilor acordate este exercitat de personalul abilitat al direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București, al caselor de asigurări de sănătate și al serviciilor publice de asistența socială din cadrul structurilor administrativ-teritoriale.

Dispoziții finale

ART. 15

Direcțiile implicate din cadrul Ministerului Sănătății și Ministerului Administrației și Internelor, direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, consiliile județene, respectiv Consiliul General al Municipiului București, și consiliile locale vor pune în aplicare prezentele instrucțiuni.

ART. 16

Prezentele instrucțiuni se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,
Mircea Beuran

Ministrul administrației și internelor,
Ioan Rus

p. Ministrul delegat pentru administrația publică,
Ion Calin,
secretar de stat

ANEXA

SERVICIILE MEDICALE ȘI DE ÎNGRIJIRE
asigurate în unitățile de asistența medico-socială

1. Evaluarea la internarea în unitate
2. Efectuarea de măsurători antropometrice
3. Acordarea primului ajutor
4. Monitorizarea parametrilor fiziologici: temperatura, respirație, puls, tensiune arterială, diureza, scaun
5. Toaleta persoanei internate: parțială, totală la pat, totală la baie, cu ajutorul dispozitivelor de susținere
6. Administrarea medicamentelor per os, intravenos, intramuscular, subcutanat, intradermic, prin perfuzie endovenosă, pe suprafața tegumentelor și a mucoaselor, prin seringă automată
7. Efectuarea de imunizări
8. Măsurarea glicemiei cu glucometrul
9. Recoltarea de produse biologice
10. Clisma cu scop evacuator
11. Clisma cu scop terapeutic
12. Alimentație artificială pe sonda gastrică sau nazogastrică și pe gastrostoma

13. Spalatura vaginala
14. Masajul limfedemului
15. Mobilizare, masaj, aplicații medicamentoase locale, utilizarea colacilor de cauciuc și a rulourilor pentru evitarea escarelor de decubit*)
16. Schimbarea poziției, tapotaj, fizioterapie respiratorie pentru evitarea complicatiilor pulmonare*)
17. Mobilizare, masaj, bandaj compresiv, aplicații medicamentoase locale pentru evitarea complicatiilor vasculare la membrele inferioare*)
18. Îngrijirea plagilor simple și suprainfectate
19. Îngrijirea escarelor multiple
20. Îngrijirea tubului de dren
21. Îngrijirea canulei traheale
22. Îngrijirea ochilor, mucoasei nazale și a mucoasei bucale
23. Suprimarea firelor de sutura
24. Îngrijirea stomelor și fistulelor
25. Evacuarea manuală a fecaloamelor
26. Aplicarea de pampers, plosca, bazinet
27. Aplicarea de prisnite și cataplasme
28. Calmarea și tratarea durerii
29. Kinetoterapie individuală
30. Examinare și evaluare psihologică.

-----
*) Se aplica pentru persoanele imobilizate la pat